

Bun venit! Добро дошли! Willkommen
Dobrodošli! Welcome

Iznajmljivanje radnika – poznajete li svoja prava?

Europski projekt za fer mobilnost u EU

European Fair Mobility Project

fair
DGB

Savjetovalište za radnike iz Srednje i Istočne Evrope
www.fair-labour-mobility.eu

Vodstvo projekta

Dominique John

Telefon (+49) 030/21 24 05 40

John.Bfw@dgb.de

Vladimir Bogoeski

Telefon (+49) 030/21 23 29 96

Vladimir.Bogoeski@dgb.de

Savjetovalište Fer mobilnost u Berlinu

Dr. Sylwia Timm

Telefon (+49) 030/21 01 64 37

sylwia.timm@dgb.de

Vladimir Bogoeski

Telefon (+49) 030/21 23 29 96

vladimir.bogoeski@dgb.de

Savjetovalište Fer mobilnost u Dortmundu

Szabolcs Sepsi

Telefon (+49) 0231/54 50 79 82

szabolcs.sepsi@bfw.eu.com

Stefanie Albrecht

Telefon (+49) 0151/12 28 18 57

stefanie.albrecht@bfw.eu.com

Savjetovalište Fer mobilnost u Frankfurtu na Majni

Letitia Matarea-Türk

Telefon (+49) 069/27 29 75 67

letitia.tuerk@igbau.de

Gosia Zambron

Telefon (+49) 069/27 29 75 66

malgorzata.zambron@igbau.de

Savjetovalište Fer mobilnost u Minhenu

Nadia Kluge

Telefon (+49) 089/51 39 90 18

nadia.kluge@bfw.eu.com

Savjetovalište Fer mobilnost u Hamburgu

Jochen Empen

Telefon (+49) 0151/22 21 64 38

empen.bfw@dgb.de

Savjetovalište „Fer mobilnost u EU“ u ZSSS u Ljubljani, Slovenija

Ana Jakopič

Telefon (+386) 031 68 96 21

Ana.Jakopic@sindikat-zsss.si

Savjetovalište Fer mobilnost u Štutgartu

Dr. Dorota Kempster

Telefon (+49) 0711/12 09 36 35

dorota.kempster@bfw.eu.com

Katarina Frankovic

Telefon (+49) 0711/12 09 36 36

katarina.frankovic@bfw.eu.com

Savjetovalište „Fer mobilnost u EU“ u CITUB (KNSB) u Sofiji, Bugarska

Nelly Botevska

Telefon (+359) 024 01 04 42

nbotevska@citub.net

Maq Gramovska

Telefon (+359) 024 01 04 78

mgramovska@citub.net

Savjetovalište „Fer mobilnost u EU“ u FGS Familia u Bukureštu, Rumunija

Dan Cristescu

Telefon (+40) 03 12 38 86

dan@fgs.ro

Pod
pokroviteljstvom:

Hans Böckler
Stiftung

Zveza svobodnih sindikatov
Slovenija

Šta je iznajmljivanje radnika? Lizing preduzeće?

Mnogi mobilni radnici u Njemačkoj na početku se zaposle kao iznajmljeni (lizing) radnici. Za njih važe određena pravila plaćanja i radnih uslova. Ovdje vam pružamo pregled takvog zapošljavanja.

Iznajmljeni radnik – spadate u tu vrstu radnika?

U Njemačkoj su „Leiharbeit“ i „Zeitarbeit“ dva pojma koji imaju isto značenje i označavaju iznajmljivanje radnika. Formalni pojam ovog oblika zaposlenja jest: „prepuštanje radnika“ (Arbeitnehmerüberlassung).

Lizing preduzeće posudi Vas kao radnika jednom drugom preduzeću na neko određeno vrijeme. Vaš poslodavac i dalje ostaje lizing preduzeće, a ne preduzeće u kojem radite. Na poslu podliježete uputstvima i naredbama preduzeća u kojem radite i možete se obraćati vodstvu tog preduzeća., ali lizing preduzeće ostaje i

dalje odgovorno za pitanja plaćanja i uslova rada (kao i radnog vremena i trajanja dopusta).

Važno: Lizing preduzeće sa kojim ste potpisali ugovor je vaš poslodavac sa svim pravima i obavezama, koje iz toga proizilaze! Lizing preduzeća nisu agencije za posredovanje pri zapošljavanju radnika! Lizing preduzeća moraju imati posebnu dozvolu njemačkog zavoda za zapošljavanje.

Poznajete li svoja prava?

Skoro sva lizing preduzeća u Njemačkoj pozivaju se na jedan od dva važeća kolektivna ugovora (Tarifverträgen): DGB-BAP ili DGB-iGZ. Tim kolektivnim ugovorima regulisani su radni uslovi i plate za sve iznajmljene radnike.

Često se u Vašem radnom ugovoru poziva na kolektivni ugovor. Poslodavac je dužan uručiti Vam jedan važeći primjerak kolektivnog ugovora, ako to zahtijevate.

Koliko zarađujem ?

Kolektivnim ugovorima regulisane su zakonske i obvezne minimalne plate iznajmljenih radnika. Trenutno je ta 8,50 € bruto/sat u zapadnim i 7,86 € bruto/sat u istočnim savezima pokrajinama. Od 1.4.2015. minimalne plate će biti povećane na 8,80 € bruto/sat na zapadu i 8,20 € bruto/sat na istoku. Ako za Vas ne važi nijedan kolektivni ugovor, za isti posao morate biti najmanje plaćeni kao i radnici koji su zaposleni u preduzeći u kojem radite (Equal-Pay-Prinzip).

Vaša konkretna plata određena je po tarifnim grupama naknade (Entgeltgruppe).

Kolektivni ugovor sadrži 9 tarifnih grupa naknade (Entgeltgruppen). Podjela se ravna prema poslu koji obavljate.

Pozor: Ako imate kvalifikaciju za posao koji obavljate, ne smiju Vam dodijeliti tarifnu grupu 1, nego morate imati veću plaću!

Tome se dodaju još kolektivnim ugovorom regulisani dodaci za prekovremene radne sate, rad nedjeljom i praznicima, kao i noćni rad te eventualno novac za prenoćište ili besplatan smještaj, ako radite daleko od sjedišta preduzeća.

Kako funkcioniše konto radnih sati?

Lizing preduzeća obično sklapaju radne ugovore na 35-sati sedmično. Ali Vaše stvarno radno vrijeme često se ravna prema smjenama preduzeća u kojem radite. Na Vašem kontu radnih sati (Arbeitszeitkonto) skupljate plus i minus sate, u zavisnosti od toga šta je ugovorom o radu dogovoreno. Broj dozvoljenih plus sati na kontu radnih sati (Arbeitszeitkonto) je ograničen na 150 prema kolektivnom ugovoru DGB-iGZ, a na 200 prema kolektivnom ugovoru DGB-BAP.

Neka lizing preduzeća isplaćuju plus sate zajedno sa Vašom mjesečnom platom. Druga plaćaju plus sate tek kad ste dostigli dozvoljeni limit ili kada Vam ističe ugovor. Ako imate plus sate na svom kontu radnih sati, možete uzeti slobodne dane, a isto to može od Vas zahtijevati i Vaš poslodavac (dodatni slobodni dani).

Ako imate 105 i više plus sati, možete zahtijevati da Vam ti sati budu isplaćeni.

Šta se događa kada nema više posla za mene?

Također i za dane bez posla imate pravo na platu!

Ako Vaš poslodavac nema posla za vas, mora vam i dalje plaćati regularnu platu, sve dok ste mu na raspolaganju. Ne smije Vam te sate upisivati kao minus na Vaš plus/minus konto sati i ne smije Vas natjerati da uzmete dopust!

Ako u preduzeću u kojem radite nema više posla za Vas, to nije razlog za otkaz. Vaše lizing preduzeće je dužno da Vam nađe posao u nekom drugom preduzeću.

Pozor: Ako ste zaposleni kao iznajmljeni radnik, otkazni rokovi (Kündigungsfristen) su vrlo kratki. Isto tako je kratak i rok za žalbu protiv otkaza!

Šta učiniti ako obračun plate nije u redu?

Prema kolektivnom ugovoru iznajmljeni radnici imaju kratke rokove (Ausschlussfristen) da zahtijevaju ispravljanje pogrešno obračunatog radnog vremena ili povrat neosnovanih odbitaka. Neisplaćenu platu morate zahtijevati u roku od tri mjeseca od roka za isplatu te plate, inače Vaše pravo na žalbu propada!

Radi toga reagujte odmah i napišite pismeni zahtjev za isplatu plate! Obratite se savjetovalištu za stručno savjetovanje ako imate neka pitanja ili Vam je potrebna podrška.

Savjetujemo: Učlanite se u njemački sindikat, najbolje odmah po dolasku u Njemačku! Odmah po dolasku u Njemačku stupite u kontakt sa sindikatom koji zastupa radnike vaše struke. Ako niste sigurni, koji je to sindikat obratite se nekom savjetovalištu. Ako ste već član sindikata u državi iz koje dolazite, pitajte da li Vam njemački sindikat priznaje to Vaše članstvo.